

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ
ПОСЛУГ**

ПОСТАНОВА

16.02.2017 № 201

**Про затвердження Ліцензійних умов провадження
господарської діяльності на ринку природного газу**

Відповідно до статті 7 Закону України «Про природні монополії», статей 6 та 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», статті 9 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Ліцензійні умови провадження господарської діяльності на ринку природного газу, що додаються:

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу.

2. Строк, протягом якого ліцензіати, які провадять господарську діяльність на ринку природного газу, мають привести свою господарську діяльність у відповідність до вимог цієї постанови та подати до НКРЕКП документи та відомості, визначені частиною третьою статті 15 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», становить три місяці з дня опублікування цієї постанови.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13 січня 2010 року № 8 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі зберігання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 15 січня 2010 року за № 25/17320 (із змінами);

постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13 січня 2010 року № 9 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ трубопроводами», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 15 січня 2010 року за № 26/17321 (із змінами);

постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13 січня 2010 року № 12 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 15 січня 2010 року за № 29/17324 (із змінами);

постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 12 січня 2015 року № 9 «Про затвердження

Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 16 березня 2015 року за № 289/26734.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні – газеті «Урядовий кур'єр».

Голова НКРЕКП	Д. Вовк
ПОГОДЖЕНО: Голова Антимонопольного комітету України	Ю. Терентьев

	ЗАТВЕРДЖЕНО Постанова НКРЕКП 16.02.2017 № 201
--	--

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ
провадження господарської діяльності з транспортування
природного газу

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до законів України «Про природні монополії», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

1.2. Ці Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з транспортування природного газу (далі – господарська діяльність з транспортування природного газу, ліцензована діяльність).

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:

засіб провадження господарської діяльності – магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу;

місце провадження діяльності – територія України, де розташовано магістральний газопровід з усіма об'єктами і спорудами, пов'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька таких газопроводів, якими здійснюється транспортування природного газу, та які зазначені в документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу», чинному Кодексі газотранспортної системи.

1.4. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність з транспортування природного газу, подає до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), заяву про отримання ліцензії за формою згідно з додатком 1 до Ліцензійних умов.

1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) копія паспорта керівника здобувача ліцензії (або довіреної особи) із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами - підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби);

2) відомість про місця та засоби провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (додаток 2), до якої додаються географічні карти відповідних територій адміністративно-територіальних одиниць (область, район) із нанесеними на них газотранспортними системами ліцензіата, та копії документів на паперовому або електронному носії, що підтверджують перебування на законних підставах у власності чи користуванні здобувача ліцензії газотранспортних систем;

3) заява та документи для встановлення тарифу на послуги транспортування природного газу.

1.6. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються відповідно до опису, складеного за формою згідно з додатком 3 до Ліцензійних умов, у двох екземплярах.

2. Вимоги до провадження ліцензіатом господарської діяльності з транспортування природного газу

2.1. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) штатна чисельність працівників має включати мінімальну кількість працівників за окремими посадами, необхідних для виконання покладених на нього функцій, які мають відповідну освіту та кваліфікацію залежно від видів виконуваних робіт;

2) керівник здобувача ліцензії, його заступник та головний інженер повинні мати ступінь вищої освіти;

3) провадження ліцензованої діяльності здійснюється під керівництвом посадових осіб, які мають ступінь вищої освіти достатній для успішного виконання професійних обов'язків;

4) здобувач ліцензії, ліцензіат оформляє трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до положень Кодексу законів про працю України.

2.2. Господарська діяльність з транспортування природного газу здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховищ, Кодексу газорозподільних систем, Правил постачання природного газу, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, які регулюють ринок природного газу.

2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) зберігати протягом строку дії ліцензії документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог законодавства України;

2) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії (крім документів до заяви щодо

встановлення тарифу на послуги транспортування природного газу), у строк не пізніше ніж один місяць з дня настання таких змін.

У разі зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, ліцензіат повинен:

при доповненні переліку новими документами подати до НКРЕКП документи, якими доповнено перелік, протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

при зміні форми відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії і складаються здобувачем ліцензії, подати до НКРЕКП відомості, форму яких змінено, за новою формою протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

3) провадити ліцензовану діяльність лише за допомогою засобів та за місцем провадження діяльності ліцензіата, зазначених у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом до НКРЕКП);

4) виконувати правила про безпеку постачання природного газу, затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, у тому числі безаварійної та безперебійної роботи газотранспортної системи;

5) у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити сторону, з якою укладено договір транспортування природного газу, у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження;

6) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законом порядку перевірки додержання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

7) виконувати Національний план дій, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, та погоджений з НКРЕКП;

8) забезпечити за зверненням суб'єкта ринку природного газу (замовника) його доступ до газотранспортної системи, крім випадків, визначених нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність на ринку природного газу.

Ліцензіат зобов'язаний повідомити про відмову в доступі до газотранспортної системи (із зазначенням причин відмови) суб'єкта ринку природного газу та НКРЕКП протягом п'яти робочих днів;

9) забезпечити за зверненням суб'єкта ринку природного газу (замовника) його приєднання до газотранспортної системи за наявності технічної можливості в порядку, встановленому чинним Кодексом газотранспортної системи;

10) не допускати дискримінацію замовників;

11) надавати оператору газорозподільної системи, оператору газосховища, оператору установки LNG інформацію, необхідну для забезпечення безпечного та економного руху природного газу між об'єктами газової інфраструктури, операторами яких вони є, на підставі нормативно-правових актів, визначених Законом України «Про ринок природного газу», або відповідних договорів;

12) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються НКРЕКП;

13) забезпечувати замовників інформацією, необхідною для швидкого та економного доступу до газотранспортної системи відповідно до законодавства, у зрозумілій і чіткій формі та у недискримінаційний спосіб;

14) забезпечувати конфіденційність інформації, що містить комерційну цінність, яка була отримана ліцензіатом у процесі провадження господарської діяльності;

15) вживати заходів до запобігання розголошенню інформації про власну господарську діяльність, що може становити комерційну цінність для інших осіб;

16) розміщувати на своєму веб-сайті у недискримінаційний спосіб інформацію, що стимулюватиме розвиток ринку природного газу;

17) надавати послугу транспортування природного газу за тарифами, встановленими НКРЕКП згідно з методологією визначення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу;

18) використовувати кошти, отримані від надання послуг транспортування природного газу, за цільовим призначенням;

19) визначати плату за приєднання до газотранспортної системи згідно з договором між замовником і оператором газотранспортної системи на підставі Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортної системи, затвердженої НКРЕКП;

20) відповідати за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання в належному стані та розвиток, включаючи нове будівництво та реконструкцію, газотранспортної системи з метою задоволення очікуваного попиту суб'єктів ринку природного газу на послуги транспортування природного газу, урахувавши поступовий розвиток ринку природного газу;

21) подати до НКРЕКП запит на проведення сертифікації відповідно до порядку здійснення процедури сертифікації, встановленого НКРЕКП;

22) дотримуватися вимог чинного Кодексу газотранспортної системи, а також виконувати умови укладених із замовниками договорів транспортування природного газу відповідно до Типового договору транспортування природного газу, затвердженого НКРЕКП;

23) вживати необхідних заходів з метою забезпечення безпеки транспортування природного газу, у тому числі безаварійної та безперебійної роботи газотранспортної системи;

24) здійснювати балансування та функції оперативно-диспетчерського управління газотранспортною системою в економний, прозорий та недискримінаційний спосіб;

25) співпрацювати з іншими операторами газотранспортних систем України та операторами газотранспортних систем інших держав, зокрема держав – сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом досягнення операційних домовленостей, з метою створення регіональних (міжнародних) ринків природного газу, співпрацювати з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та, за потреби, національними регуляторами енергетики інших держав;

26) вживати заходів до підвищення раціонального використання енергоресурсів та охорони довкілля під час здійснення господарської діяльності;

27) у разі прийняття НКРЕКП рішення про усунення порушень вимог Ліцензійних умов подати в установлений у рішенні строк до НКРЕКП інформацію про усунення зазначених у такому рішенні порушень;

28) вживати інших заходів, необхідних для безпечної та стабільної роботи газотранспортної системи, що передбачені Законом України «Про ринок природного газу» або не суперечать законодавству;

29) вживати всіх обґрунтованих і можливих заходів для забезпечення належного рівня сполучення газотранспортних систем ліцензіата з газотранспортними системами інших держав, зокрема держав – сторін Енергетичного Співтовариства з урахуванням прогнозних показників попиту на послуги транспортування природного газу і технічних можливостей газотранспортної системи;

30) співпрацювати з іншими операторами газотранспортних систем України, а також з операторами газотранспортних систем інших держав – сторін Енергетичного Співтовариства з метою гармонізації правил балансування та усунення перешкод для транскордонної торгівлі природним газом, а також створення передумов для проведення біржових торгів природним газом;

31) придбавати енергоресурси, необхідні для здійснення своєї господарської діяльності, у недискримінаційний і прозорий спосіб та на ринкових умовах;

32) забезпечити здійснення функцій, передбачених частиною першою статті 20 Закону України «Про ринок природного газу», за рахунок своїх фінансових, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів, або за рахунок третіх осіб у випадках не заборонених законодавством;

33) повідомляти НКРЕКП про будь-яку заплановану операцію, що може призвести до недотримання вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, передбачених Законом України «Про ринок природного газу»;

34) повідомляти НКРЕКП про будь-які обставини, що можуть призвести до переходу контролю над оператором газотранспортної системи до особи (осіб) з держави (держав), що не є стороною Енергетичного Співтовариства, або до держави (держав), що не є стороною Енергетичного Співтовариства;

35) розробляти і щорічно до 31 жовтня подавати на затвердження до НКРЕКП та виконувати план розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років, складений на підставі даних про фактичні та прогнозні показники попиту і пропозиції на послуги транспортування природного газу, та звітувати про його виконання у встановленому НКРЕКП порядку.

Під час розроблення плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років ліцензіат зобов'язаний враховувати можливі зміни обсягів видобутку, купівлі-продажу, постачання, споживання природного газу (у тому числі обсягів транскордонної торгівлі природним газом), а також плани розвитку газотранспортних систем сусідніх держав, газорозподільних систем, газосховищ та установки LNG;

36) розробити, надати на затвердження до НКРЕКП і запровадити програму відповідності, в якій визначаються заходи для уникнення дискримінаційних дій з боку ліцензіата та моніторингу виконання таких заходів;

37) повідомляти НКРЕКП про кандидатуру контролера та надавати на затвердження до НКРЕКП запропоновані умови договору між контролером та ліцензіатом, у тому числі умови про початок, строки та підстави припинення виконання обов'язків контролера, умови оплати послуг контролера, матеріальні та інші права контролера;

38) здійснювати діяльність з транспортування природного газу на підставі та умовах Типового договору транспортування природного газу в порядку,

передбаченому Кодексом газотранспортної системи та іншими нормативно-правовими актами;

39) забезпечити додержання принципу недискримінації під час укладення договорів транспортування природного газу із замовниками;

40) забезпечити надання послуги транспортування природного газу з гарантією/без гарантії реалізації права користування потужністю, послуги транспортування природного газу на різні періоди тривалості тощо;

41) вживати всіх можливих і обґрунтованих заходів для забезпечення максимального обсягу потужності газотранспортної системи для потреб замовників;

42) здійснювати регулярний моніторинг попиту на послуги транспортування природного газу серед суб'єктів ринку природного газу та враховувати результати такого моніторингу під час розроблення та прийняття плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років;

43) визначати розмір плати за небаланси замовників, виходячи із обґрунтованих та реальних витрат ліцензіата, пов'язаних із здійсненням балансування, відповідно до правил щодо балансування, прийнятих згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про ринок природного газу». При визначенні розміру плати за небаланси замовників не допускається перехресне субсидювання між замовниками, у тому числі шляхом збільшення вартості приєднання нових об'єктів замовників до газотранспортної системи;

44) забезпечувати замовників безкоштовною, достатньою, своєчасною та достовірною інформацією про статус балансування в межах інформації, що знаходиться в розпорядженні оператора газотранспортної системи у відповідний момент часу. Така інформація має надаватися відповідному замовнику в електронному форматі;

45) розмішувати на своєму веб-сайті:

перелік послуг, що надаються ліцензіатом, інформацію про тарифи та умови надання таких послуг, включаючи технічні умови для отримання доступу та приєднання до газотранспортної системи;

методологію визначення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу;

Методологію визначення плати за приєднання до газотранспортної системи, затверджену НКРЕКП;

кількісні показники обсягів технічної потужності, потужності, право користування якою було надано замовникам згідно з чинними договорами транспортування природного газу, та вільної потужності газотранспортної системи в розрізі точок входу та точок виходу та іншої відповідної інформації щодо потужності газотранспортної системи – на періодичній основі відповідно до вимог чинного Кодексу газотранспортної системи;

дані про плановані та фактичні обсяги природного газу, що переміщуються газотранспортною системою, що знаходиться в розпорядженні такого оператора;

Типовий договір транспортування природного газу, затверджений НКРЕКП;

річну звітність за видами господарської діяльності у встановленому законодавством порядку;

46) зберігати інформацію, передбачену частиною першою статті 36 Закону України «Про ринок природного газу», протягом п'яти років з дня її розміщення та надавати її на запит суб'єктів владних повноважень або Секретаріату Енергетичного Співтовариства;

47) вести облік ліцензованого виду діяльності окремо від інших видів діяльності та затверджувати правила розподілу активів і зобов'язань, доходів та витрат між різними видами господарської діяльності;

48) складати звітність, затверджену НКРЕКП, щодо провадження господарської діяльності з транспортування природного газу та подавати її до НКРЕКП у встановленому порядку;

49) подавати до НКРЕКП річну фінансову звітність у встановленому законодавством порядку.

Річна фінансова звітність ліцензіата підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті ліцензіата у встановленому законом порядку. Вимоги до аудиторських фірм у разі залучення їх до аудиту фінансової звітності або консолідованої звітності мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки»;

50) здійснювати закупівлю товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі»;

51) виконувати обов'язки суб'єктів природних монополій, визначені статтею 10 Закону України «Про природні монополії».

2.4. При провадженні господарської діяльності з транспортування природного газу ліцензіат повинен дотримуватися технологічних вимог щодо здійснення транспортування природного газу за умови наявності вузлів обліку природного газу, крім випадків, установлених нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність на ринку природного газу.

2.5. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:

1) забезпечувати виконання вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, установлених Законом України «Про ринок природного газу»;

2) відповідати вимогам щодо особливості реалізації права власності держави на газотранспортну систему, установленим статтею 21 Закону України «Про ринок природного газу»;

3) під час провадження ліцензованої діяльності не допускається здійснення над суб'єктом господарювання контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

Начальник Управління ліцензування	Ю. Антонюк
	Додаток 1 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (пункт 1.4)

ЗАЯВА

про отримання ліцензії з транспортування природного газу

	Додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (пункт 1.5)
--	---

ВІДОМОСТІ
про місця та засоби провадження господарської діяльності з
транспортування природного газу

(суб'єкт господарювання)

№ з/п	Інформація про газотранспортну систему	Найменування магістрального газопроводу (газорозподільних (ГРС), компресорних (КС) станцій)	Довжина магістрального газопроводу (кількість ГРС, КС)	Місцезнаходження магістрального газопроводу (область), газорозподільних станцій та компресорних станцій (адреса)
1	2	3	4	5
1	Магістральні газопроводи			
	у тому числі:			
2	Газорозподільні станції			
	у тому числі:			
3	Компресорні станції			
	у тому числі:			
(посада уповноваженої особи здобувача ліцензії)			(підпис)	(прізвище, ініціали)

М.П. (за наявності)

	Додаток 3 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу (пункт 1.6)
--	---

ОПИС
документів, що додаються до заяви

	ЗАТВЕРДЖЕНО Постанова НКРЕКП 16.02.2017 № 201
--	--

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ
провадження господарської діяльності із зберігання
(закачування, відбору) природного газу

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до законів України «Про природні монополії», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

1.2. Ці Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність із зберігання (закачування, відбору) природного газу (далі – господарська діяльність із зберігання природного газу, ліцензована діяльність).

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:

засіб провадження господарської діяльності – сховища природного газу загальною ємністю понад 5 млн кубічних метрів, які перебувають у власності, господарському віданні чи користуванні ліцензіата, які зазначаються у відомості про засоби провадження господарської діяльності із зберігання природного газу (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);

місце провадження діяльності – територія України, де розташовані сховища природного газу, які перебувають у власності, господарському віданні чи користуванні ліцензіата, які зазначаються у відомості про місця провадження господарської діяльності із зберігання природного газу (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);

перехресне субсидіювання – переміщення доходу від провадження господарської діяльності із зберігання природного газу для фінансової підтримки іншого виду господарської діяльності в межах одного суб'єкта господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу», та чинних Кодексі газотранспортної системи та Кодексі газосховищ.

1.4. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність із зберігання природного газу, подає до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у

сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), заяву про отримання ліцензії за формою, згідно з додатком 1 до Ліцензійних умов.

1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) копія паспорта керівника здобувача ліцензії (або довіреної особи) із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами - підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби);

2) відомості про місця та засоби провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу (додаток 2);

3) розрахунок тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу (для газосховищ, до яких застосовується режим регульованого доступу) у встановленому порядку.

1.6. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються відповідно до опису, складеного за формою згідно з додатком 3 до Ліцензійних умов, у двох екземплярах.

2. Вимоги до провадження господарської діяльності із зберігання природного газу

2.1. Господарська діяльність із зберігання природного газу здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховищ, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, які регулюють ринок природного газу.

2.2 При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) зберігати протягом строку дії ліцензії документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог законодавства України;

2) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, не пізніше ніж за один місяць з дня настання таких змін.

У разі зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, ліцензіат повинен:

при доповненні переліку новими документами подати до НКРЕКП документи, якими доповнено перелік, протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

при зміні форми відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії і складаються здобувачем ліцензії, подати до НКРЕКП відомості, форму яких змінено, за новою формою протягом строку, установленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

3) провадити ліцензовану діяльність лише за місцем провадження діяльності ліцензіата, зазначеним у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії, та виключно із застосуванням заявлених засобів провадження господарської діяльності (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом до НКРЕКП);

4) складати звітність, затверджену НКРЕКП, щодо кожного виду господарської діяльності на ринку природного газу, що підлягає ліцензуванню, та подавати її до НКРЕКП;

5) подавати до НКРЕКП річну фінансову звітність у встановленому законодавством порядку.

Річна фінансова звітність ліцензіата підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті ліцензіата у встановленому законом порядку. Вимоги до аудиторських фірм у разі залучення їх до аудиту фінансової звітності або консолідованої звітності мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки»;

6) у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити сторону, з якою укладено договір із зберігання (закачування, відбору) природного газу, у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження;

7) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законодавством порядку перевірки додержання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

8) виконувати обов'язки суб'єктів природних монополій, визначені статтею 10 Закону України «Про природні монополії»;

9) у разі прийняття НКРЕКП рішення про усунення порушень вимог Ліцензійних умов подати в установлений у рішенні строк до НКРЕКП інформацію про усунення зазначених у такому рішенні порушень із наданням копій підтвердних документів;

10) вести облік ліцензованого виду діяльності окремо від інших видів діяльності та затверджувати правила розподілу активів і зобов'язань, доходів та витрат між ліцензованим та іншими видами господарської діяльності;

11) за зверненням суб'єкта ринку природного газу (замовника) надавати йому доступ до газосховища (газосховищ) у порядку, установленому нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність на ринку природного газу;

12) відмовляти суб'єкту ринку природного газу (замовнику) в доступі до газосховища лише за наявності підстав, визначених частиною третьою статті 19 Закону України «Про ринок природного газу»;

13) повідомляти протягом п'яти робочих днів про відмову в доступі до газосховища (із зазначенням причин відмови) суб'єкта ринку природного газу та НКРЕКП;

14) надавати оператору газотранспортної системи, оператору газорозподільної системи інформацію, необхідну для забезпечення безпечного та економного руху природного газу між об'єктами газової інфраструктури, операторами яких вони є, на підставі нормативно-правових актів, визначених Законом України «Про ринок природного газу», або відповідних договорів;

15) забезпечувати замовників інформацією, необхідною для швидкого та економного доступу до газосховища, відповідно до законодавства, у зрозумілій і чіткій формі та у недискримінаційний спосіб;

16) забезпечувати конфіденційність інформації, що містить комерційну цінність, яка була отримана ним у процесі провадження ліцензованої діяльності, а також вживати

заходів до запобігання розголошенню інформації про власну господарську діяльність, що може становити комерційну цінність для інших осіб, у дискримінаційний спосіб;

17) розміщувати на своєму веб-сайті у недискримінаційний спосіб інформацію, що стимулюватиме розвиток ринку природного газу;

18) надавати послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу за тарифами, що встановлюються НКРЕКП відповідно до чинної методології визначення тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу (у разі режиму регульованого доступу), або за договірною вартістю, що визначається за згодою між оператором газосховища і замовником (у разі режиму договірного доступу);

19) використовувати кошти, отримані від надання послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу, передбачені структурою тарифу (річної планованої тарифної виручки) у визначеному розмірі та за цільовим призначенням;

20) відповідати за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання в належному стані та розвиток (включаючи нове будівництво та реконструкцію) газосховищ, якими він користується на законних підставах;

21) провадити ліцензовану діяльність, ураховуючи особливості реалізації права власності держави на підземні газосховища, визначені статтею 45 Закону України «Про ринок природного газу»;

22) виконувати вимоги щодо оператора газосховища відповідно до чинних Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховища, а також Типового договору зберігання (закачування, відбору) природного газу, що затверджується НКРЕКП;

23) забезпечувати додержання принципу недискримінації під час укладення договорів зберігання (закачування, відбору) із замовниками;

24) пропонувати послуги, що відповідають потребам ринку природного газу, відповідно до Кодексу газосховища. Для цього оператор газосховища зобов'язаний співпрацювати з оператором газотранспортної системи;

25) вживати заходів з метою забезпечення безпеки постачання природного газу, у тому числі безаварійної та безперебійної роботи газосховищ;

26) вживати заходів для підвищення раціонального використання енергоресурсів та охорони довкілля під час провадження господарської діяльності;

27) не здійснювати перехресного субсидіювання за рахунок господарської діяльності із зберігання газу;

28) надавати інформацію, необхідну для забезпечення функціонування газотранспортної системи у встановленому законодавством порядку;

29) розробляти і впроваджувати програму відповідності згідно із вимогами статті 47 Закону України «Про ринок природного газу»;

30) узгоджувати систему управління та обміну даними, необхідними для безпечної експлуатації газосховищ, з оператором газотранспортної системи;

31) вживати інших заходів, необхідних для безпечної та стабільної роботи газосховищ, що передбачені Законом України «Про ринок природного газу»;

32) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються НКРЕКП;

33) придбавати енергоресурси, необхідні для здійснення ліцензованої діяльності, у недискримінаційний та прозорий спосіб;

34) розміщувати на своєму веб-сайті та регулярно, але не рідше одного разу на рік, оновлювати інформацію про основні комерційні умови доступу до газосховищ, до яких

застосовується режим договірної доступу. Під час розроблення таких умов оператор газосховища зобов'язаний проводити консультації із зацікавленими суб'єктами ринку природного газу;

35) на підставі критеріїв, згідно з якими до певного газосховища застосовується режим договірної доступу або режим регульованого доступу, у прозорий і недискримінаційний спосіб визначати режим доступу, що застосовується до кожного газосховища, та розмішувати цю інформацію на своєму веб-сайті;

36) розробляти та щорічно до 31 жовтня подавати на затвердження до НКРЕКП та виконувати план розвитку газосховищ на наступні 10 років, складений на підставі даних про фактичні та прогнозні показники попиту і пропозиції на послуги зберігання природного газу, та звітувати про його виконання у встановленому НКРЕКП порядку;

37) вживати всіх можливих і обґрунтованих заходів для забезпечення максимального обсягу потужності газосховища для потреб замовників;

38) розмішувати на своєму веб-сайті:

чинний Кодекс газосховищ;

перелік послуг, що надаються ліцензіатом, а саме інформацію про ціну або тарифи та інші умови надання таких послуг;

кількісні показники обсягів потужності газосховищ, право користування якими було надане замовникам згідно з чинними договорами зберігання (закачування, відбору) природного газу, та вільної потужності газосховищ;

інформацію про обсяги природного газу, наявного у кожному газосховищі, обсяги закачування та відбору, а також обсяги вільної потужності газосховищ – щоденно;

звітність за ліцензованим видом діяльності у встановленому законодавством порядку;

Типовий договір зберігання (закачування, відбору) природного газу;

річну фінансову звітність ліцензіата у встановленому законодавством порядку;

39) здійснювати закупівлю товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі»;

40) надавати послуги зберігання природного газу на підставі укладеного із замовником договору відповідно до Типового договору зберігання (закачування, відбору) природного газу, затвердженого НКРЕКП.

2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:

1) сховища природного газу, зазначені у відомостях про місця провадження господарської діяльності із зберігання природного газу, мають бути у власності, господарському віданні чи користуванні ліцензіата;

2) здійснювати ліцензовану діяльність за наявності відповідної технічної та ремонтної бази, необхідної для надійної експлуатації сховищ природного газу, та проведення планово-попереджувальних ремонтів.

2.4. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) штатна чисельність працівників має включати мінімальну кількість працівників за окремими посадами, необхідних для виконання покладених на нього функцій, які мають відповідну освіту та кваліфікацію залежно від видів виконуваних робіт;

2) керівник здобувача ліцензії, його заступник та головний інженер повинні мати ступінь вищої освіти. Стаж роботи за посадою нижчого рівня повинен становити не менше трьох років;

3) провадження ліцензованої діяльності здійснюється під керівництвом посадових осіб, які мають ступінь вищої освіти достатній для успішного виконання професійних обов'язків;

4) здобувач ліцензії, ліцензіат оформляє трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до положень Кодексу законів про працю України.

2.5. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:

1) відповідати вимогам про відокремлення і незалежність оператора газосховища, установленим статтею 47 Закону України «Про ринок природного газу»;

2) відповідати вимогам щодо особливості реалізації права власності держави на підземні газосховища, установленим статтею 45 Закону України «Про ринок природного газу»;

3) під час провадження ліцензованої діяльності не допускається здійснення над суб'єктом господарювання контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

Начальник Управління ліцензування	Ю. Антонюк
	Додаток 1 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу (пункт 1.4)

ЗАЯВА

**про отримання ліцензії із зберігання (закачування, відбору)
природного газу**

	Додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу (пункт 1.5)
--	---

ВІДОМОСТІ

**про місця та засоби провадження господарської діяльності із
зберігання (закачування, відбору) природного газу**

(суб'єкт господарювання)

№ з/п	Місцезнаходження сховища	Назва сховища	Загальна ємність	Обсяг буферного газу сховища	Документ, що підтверджує право
-------	-----------------------------	------------------	---------------------	---------------------------------	-----------------------------------

	природного газу	природного газу	сховища природного газу, млн метрів куб.	природного газу, млн метрів куб.	власності, господарського відання чи користування сховищем природного газу
1	2	3	4	5	6
			Σ	Σ	
_____				_____	_____
(посада уповноваженої особи здобувача ліцензії)				(підпис)	(прізвище, ініціали)

М.П. (за наявності)

	Додаток 3 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із зберігання (закачування, відбору) природного газу (пункт 1.6)
--	--

ОПИС

документів, що додаються до заяви

	ЗАТВЕРДЖЕНО Постанова НКРЕКП 16.02.2017 № 201
--	--

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ провадження господарської діяльності з розподілу природного газу

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до законів України «Про природні монополії», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

1.2. Ці Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з розподілу природного газу (далі – господарська діяльність з розподілу природного газу, ліцензована діяльність).

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:

газорозподільна система ліценziata – об'єкти газорозподільної системи, що на законних підставах перебувають у власності чи користуванні здобувача ліцензії/ліценziata

(у тому числі на праві господарського відання, користування чи експлуатації), та які знаходяться в межах місць провадження господарської діяльності;

засіб провадження діяльності – газорозподільна система, що на законних підставах перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації здобувача ліцензії/ліцензіата, якою здійснюється розподіл природного газу;

місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліцензіата, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу, щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліцензіату в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу. Вимога щодо кількості точок приєднання розповсюджується на суб'єктів господарювання, які мають намір отримати ліцензію з розподілу природного газу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу», чинних Кодексі газорозподільних систем, Типовому договорі розподілу природного газу.

1.4. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність з розподілу природного газу, подає до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), заяву про отримання ліцензії за формою, згідно з додатком 1 до Ліцензійних умов.

1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) відомість про місця та засоби провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (додаток 2), до якої додаються географічні карти відповідних територій адміністративно-територіальних одиниць (область, район, місто, село тощо), із нанесеними на них газорозподільними системами ліцензіата та електронні копії документів на електронному носії, що підтверджують перебування на законних підставах у власності чи користуванні здобувача ліцензії газорозподільних систем (крім тих, що занесені до державних паперових чи електронних інформаційних ресурсів, по яких необхідно вказати реквізити пошуку на відповідному ресурсі);

2) відомість про матеріально-технічне оснащення, необхідне для провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (додаток 3);

3) відомість про наявний персонал, задіяний у розподілі природного газу (додаток 4);

4) копії актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, укладених здобувачем ліцензії з усіма суміжними суб'єктами ринку природного газу (крім споживачів);

5) заява та документи для встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу у встановленому порядку;

6) копія паспорта керівника здобувача ліцензії (або довіреної особи) із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами-підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби).

1.6. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії надаються відповідно до опису, складеного у двох екземплярах, за формою згідно з додатком 5 до Ліцензійних умов.

1.7. Рішення НКРЕКП про видачу ліцензії приймається за умови одночасного прийняття рішення про встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу на території місць провадження господарської діяльності.

2. Вимоги до провадження господарської діяльності з розподілу природного газу

2.1. Господарська діяльність з розподілу природного газу здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу.

2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) провадити ліцензовану діяльність лише за допомогою засобів та місць провадження діяльності ліцензіата, зазначених у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом до НКРЕКП);

2) мати в наявності затверджену організаційну структуру суб'єкта господарювання відповідно до переліку робіт та затверджені положення про відповідні структурні підрозділи та посадові інструкції працівників згідно з розподілом обов'язків, повноважень та відповідальності осіб штатного розпису;

3) мати в організаційній структурі суб'єкта господарювання підрозділи та/або спеціалістів, які забезпечують виконання адміністративно-керівних, виробничо-технічних, планово-договірних, виробничих, юридичних функцій та функцій з контролю якості, промислової безпеки та охорони праці, ведення та збереження національних стандартів, будівельних норм та нормативно-правових актів у сфері нафтогазового комплексу та виконавчої документації;

4) зберігати протягом дії ліцензії документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог законодавства України;

5) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії (крім документів до заяви щодо встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу), у строк не пізніше ніж один місяць з дня настання таких змін, крім інформації щодо кількості підключених споживачів, кількості об'єктів газорозподільної системи ліцензіата, кількості персоналу ліцензіата та його матеріально-технічної бази, яка надається протягом 30 днів після закінчення календарного року.

У разі зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, ліцензіат повинен:

при доповненні переліку новими документами подати до НКРЕКП документи, якими доповнено перелік, протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

при зміні форми відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії і складаються здобувачем ліцензії, подати до НКРЕКП відомості, форму яких змінено, за новою формою протягом строку, встановленого нормативно-правовим актом, яким затверджено відповідні зміни;

б) складати звітність, затверджену НКРЕКП, щодо провадження господарської діяльності з розподілу природного газу та подавати її до НКРЕКП у встановленому порядку;

7) подавати річну фінансову звітність у встановленому законодавством порядку.

Річна фінансова звітність ліцензіата підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті ліцензіата у встановленому законом порядку. Вимоги до аудиторських фірм у разі залучення їх до аудиту фінансової звітності або консолідованої звітності мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки»;

8) у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити сторону, з якою укладено договір щодо розподілу природного газу, у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження;

9) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законом порядку перевірки додержання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

10) з урахуванням статті 39 Закону України «Про ринок природного газу» у разі здійснення одночасно декількох видів господарської діяльності на ринку природного газу, що підлягають ліцензуванню, вести окремий облік за кожним видом діяльності та затверджувати правила розподілу активів і зобов'язань, доходів та витрат між різними видами господарської діяльності;

11) забезпечити функціонування кол-центру для обслуговування споживачів, який оснащено єдиним багатоканальним номером телефону для стаціонарних та мобільних телефонів та єдиною електронною скринькою для прийому електронних повідомлень до кол-центру;

12) забезпечити функціонування та підтримувати на належному рівні персональний веб-сайт у мережі Інтернет;

13) забезпечити належну організацію та функціонування особистого кабінету споживача в мережі Інтернет;

14) дотримуватися вимог чинного Кодексу газорозподільних систем, а також виконувати умови укладених із споживачами договорів розподілу природного газу відповідно до Типового договору розподілу природного газу, затвердженого НКРЕКП;

15) надавати послуги розподілу природного газу за тарифами, що встановлені НКРЕКП;

16) використовувати кошти, отримані за рахунок надання послуг розподілу природного газу, передбачені структурою тарифу (річної планованої тарифної виручки) у визначеному розмірі та за цільовим призначенням;

17) створити на підприємстві комісії з експертизи засобів вимірювальної техніки та з розгляду актів про порушення та забезпечити їх роботу в порядку та відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем;

18) організувати та забезпечити вільний доступ до свого структурного підрозділу, що здійснює реєстрацію вхідної кореспонденції, з можливістю отримання вхідного номера на момент подання вхідної кореспонденції. Реєстрація вхідної та вихідної кореспонденції має здійснюватися ліцензіатом в окремому журналі;

19) на письмову вимогу постачальника надати йому в десятиденний термін договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання його споживачам, підключеним до газорозподільної системи ліцензіата;

20) мати у власності чи користуванні будівлі та/або приміщення, в яких організовано прийом та обслуговування споживачів;

21) розробляти та щороку до 31 липня подавати на затвердження до НКРЕКП та виконувати план розвитку газорозподільної системи на наступні 10 років;

22) розробити і запровадити програму відповідності згідно із статтею 39 Закону України «Про ринок природного газу»;

23) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються НКРЕКП;

24) щорічно подавати до НКРЕКП звіт про виконання програми відповідності;

25) забезпечувати конфіденційність інформації, одержаної під час здійснення ліцензованої діяльності, а також розмішувати на своєму веб-сайті у недискримінаційний спосіб інформацію, яка стимулюватиме розвиток ринку природного газу;

26) здійснювати закупівлю товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі»;

27) мати укладений з оператором газотранспортної системи договір транспортування природного газу відповідно до Типового договору транспортування природного газу, затвердженого НКРЕКП;

28) здійснювати розрахунки із оператором газотранспортної системи за надані послуги транспортування у строки та на умовах, визначених договором транспортування природного газу.

2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог, що мають забезпечувати безаварійну експлуатацію газорозподільних систем як об'єктів підвищеної небезпеки та своєчасну локалізацію і ліквідацію аварійних ситуацій, у газорозподільній системі:

1) організувати підрозділи аварійно-диспетчерської служби (далі – АДС) з цілодобовим режимом роботи, включаючи вихідні та святкові дні.

Підрозділи АДС повинні бути забезпечені зв'язком екстреного виклику, спеціальними аварійними автомобілями, зв'язком екстреного виклику з відповідними спецслужбами (надзвичайних ситуацій, швидкої допомоги тощо), засобами радіозв'язку і мати апаратуру для запису переговорів;

2) мати номер екстреного виклику, що зазначається у договорі розподілу природного газу;

3) мати дозволи на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів (устаткування) підвищеної небезпеки, необхідні для провадження господарської діяльності з розподілу природного газу;

4) мати у власності чи користуванні матеріально-технічну базу (виробничі будівлі та споруди, складські приміщення, майстерні, гаражі та/або стоянки для зберігання транспортних засобів), необхідну для забезпечення оперативно-диспетчерського управління газорозподільною системою та планово-профілактичних і аварійно-відновлюваних робіт на об'єктах газорозподільної системи з урахуванням вимог охорони праці та техніки безпеки;

5) мати у власності чи користуванні транспортні засоби, у тому числі спеціалізованого призначення.

2.4. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) штатна чисельність працівників має включати мінімальну кількість працівників за окремими посадами, необхідних для виконання покладених на нього функцій, які мають відповідну освіту та кваліфікацію залежно від видів виконуваних робіт;

2) керівник здобувача ліцензії, його заступник та головний інженер повинні мати ступінь вищої освіти;

3) провадження ліцензованої діяльності здійснюється під керівництвом посадових осіб, які мають ступінь вищої освіти достатній для успішного виконання професійних обов'язків;

4) здобувач ліцензії, ліцензіат оформляє трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до положень Кодексу законів про працю України.

2.5. Відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем ліцензіат зобов'язаний забезпечити:

1) доступ замовників до газорозподільної системи для приєднання до неї їх об'єктів будівництва або існуючих об'єктів;

2) доступ суб'єктів ринку природного газу до газорозподільної системи для фактичної передачі (розподілу/споживання) належного їм природного газу до/з газорозподільної системи;

3) отримання персонального ЕІС-коду як суб'єкт ринку природного газу;

4) присвоєння всім споживачам та/або, у передбачених Кодексом газорозподільних систем випадках, точкам комерційного обліку, підключеним до газорозподільної системи ліцензіата, персональних ЕІС-кодів як суб'єктам ринку природного газу (за необхідності ЕІС-коди їх точок комерційного обліку), та інформування споживачів та Оператора ГТС про присвоєні ЕІС-коди;

5) комерційний, у тому числі приладовий облік природного газу в газорозподільній системі та визначення його об'ємів і обсягів передачі до/з газорозподільної системи, у тому числі в розрізі суб'єктів ринку природного газу;

6) укладання актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін з суміжними суб'єктами ринку природного газу, у тому числі із споживачами;

7) розподіл (переміщення) природного газу від місць його надходження в газорозподільну систему з газотранспортної системи чи з інших джерел (від видобувачів, виробників газу або суміжних газорозподільних систем, підключених до газорозподільної системи ліцензіата) до споживачів природного газу з урахуванням його якісних і фізико-хімічних характеристик та потреб цих споживачів;

8) періодичну перевірку (у тому числі демонтаж, транспортування, монтаж та ремонт) лічильників газу, які встановлені для розрахунків за спожитий природний газ побутовими споживачами (населенням) для їх побутових потреб, за власний рахунок незалежно від того, чи є ліцензіат власником лічильника.

2.6. Ліцензіат зобов'язаний розмішувати на своєму веб-сайті:

1) технічні та комерційні умови доступу (приєднання) до газорозподільної системи ліцензіата, а також Методологію визначення плати за приєднання до газорозподільної системи, затверджену НКРЕКП;

2) величини технічної та вільної потужності, у тому числі величину резервної потужності, необхідної для забезпечення нових приєднань, у розрізі кожної ГРП, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні;

3) Кодекс газорозподільних систем та Типовий договір розподілу природного газу, затверджені НКРЕКП;

4) план розвитку газорозподільної системи на наступні 10 років, затверджений НКРЕКП;

5) перелік послуг, що надаються ліцензіатом, інформацію про тарифи та інші умови надання послуг розподілу природного газу, включаючи технічні умови для отримання доступу та приєднання до газорозподільної системи;

6) річну фінансову звітність ліцензіата у встановленому законом порядку;

7) методологію визначення тарифів на послуги розподілу природного газу;

8) дані про плановані та фактичні обсяги природного газу, що переміщуються газорозподільною системою в обсязі, що знаходиться в розпорядженні ліцензіата;

9) фактичні дані щодо величини середньозваженої вищої теплоти згорання природного газу за кожним маршрутом переміщення газу з однаковими фізико-хімічними показниками у строк, передбачений нормативно-правовими актами.

2.7. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:

1) забезпечувати виконання вимог про відокремлення і незалежність оператора газорозподільної системи, встановлених статтею 39 Закону України «Про ринок природного газу»;

2) під час провадження ліцензованої діяльності не допускається здійснення над суб'єктом господарювання контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

Начальник Управління ліцензування	Ю. Антонюк
	Додаток 1 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (пункт 1.4)

ЗАЯВА

про отримання ліцензії з розподілу природного газу

	Додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (пункт 1.5)
--	--

ВІДОМОСТІ

**про місця та засоби провадження господарської діяльності з
розподілу природного газу**

(суб'єкт господарювання)

№ з/п	Параметри	Од. виміру	Об'єкти газорозподільної системи (ГРМ), які на законних підставах перебувають у власності чи користуванні заявника				
			Газопровід високого тиску	Газопровід середнього тиску	Газопровід низького тиску	ГРП	ШРП
1	2	3	4	5	6	7	8
	Усього:	км/од.					
	кількість точок приєднання (споживачів),	абон.				х	х
	у т. ч. побутових	абон.				х	х
	у т. ч. у розрізі адміністративно-територіальних одиниць (область, район, місто, смт, село)*:						
	Назва адміністративної території						
	кількість ГРМ	км/од.					
	кількість підключених споживачів,	абон.				х	х
	у т. ч. побутових	абон.				х	х

* Якщо газорозподільна система охоплює весь район, деталізація по містах, смт та селах – не обов'язкова. Якщо в межах адміністративно-територіальної одиниці здійснює діяльність інший ліцензіат з розподілу природного газу, інформація може містити певні адреси об'єктів споживачів ліцензіата.

_____	_____	_____
(посада уповноваженої особи здобувача ліцензії)	(підпис)	(прізвище, ініціали)

М.П. (за наявності)

	до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (пункт 1.5)
--	--

ВІДОМОСТІ

про матеріально-технічне оснащення, необхідне для провадження господарської діяльності з розподілу природного газу

	Додаток 4 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (пункт 1.5)
--	---

ВІДОМОСТІ

про наявний персонал, задіяний у розподілі природного газу

(суб'єкт господарювання)

№ з/п	Підрозділи	Кількість персоналу		Примітка
		управлінці	робітники	
1	Служба (дільниця) експлуатації підземних газопроводів та споруд на них			
2	Служба (дільниця) аварійно-відновлюваних робіт			
3	Служба (дільниця) експлуатації засобів захисту від електрохімічної корозії			
4	Служба обліку та режимів розподілу природного газу (служба метрології)			
5	Автотранспортне			

	господарство			
6	Будівельно-монтажна служба (дільниця)			
7	Інші			
	УСЬОГО:			
_____			_____	_____
(посада уповноваженої особи здобувача ліцензії)			(підпис)	(прізвище, ініціали)
М.П. (за наявності)				

	Додаток 5 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (пункт 1.6)
--	--

ОПИС
документів, що додаються до заяви

	ЗАТВЕРДЖЕНО Постанова НКРЕКП 16.02.2017 № 201
--	--

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ
провадження господарської діяльності з постачання
природного газу

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови розроблені відповідно до законів України «Про природні монополії», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

1.2. Ці Ліцензійні умови є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з постачання природного газу (далі – господарська діяльність з постачання природного газу, ліцензована діяльність).

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:

засіб провадження господарської діяльності – будівлі і приміщення, що знаходяться у власності чи користуванні ліцензіата, для організації прийому і обслуговування споживачів та персональний веб-сайт ліцензіата в мережі Інтернет, засоби комунікацій із споживачами (телефон, E-mail);

місце провадження діяльності – територія України.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про ринок природного газу», чинних Правилах постачання природного газу.

1.4. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність з постачання природного газу, подає до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), заяву про отримання ліцензії за формою згідно з додатком 1 до цих Ліцензійних умов.

1.5. До заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) копія паспорта керівника здобувача ліцензії (або довіреної особи) із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами - підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби);

2) відомості про засоби провадження господарської діяльності з постачання природного газу (додаток 2).

1.6. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем надаються відповідно до опису, складеного за формою згідно з додатком 3 до Ліцензійних умов, у двох екземплярах.

2. Вимоги до провадження ліцензіатом господарської діяльності з постачання природного газу

2.1. Господарська діяльність з постачання природного газу здійснюється з дотриманням вимог Правил постачання природного газу, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, які регулюють ринок природного газу.

2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) забезпечити функціонування та підтримувати на належному рівні персональний веб-сайт у мережі Інтернет;

2) створити точки контакту (які можуть знаходитись за місцезнаходженням ліцензіата) для надання інформації споживачам стосовно, зокрема, їх прав, чинного законодавства та наявних способів для вирішення спорів. Контактні дані і режим роботи кожної контактної точки повинні бути передбачені у договорі постачання природного газу і на сайті ліцензіата;

3) у разі укладання договору постачання природного газу із побутовим споживачем забезпечити наявність особистого кабінету споживача на власному веб-сайті, що має містити і персоніфіковані дані споживача, статистичні дані про ціни та нарахування, і сплату за договором постачання природного газу та іншу інформацію, пов'язану з виконанням зазначеного договору;

4) організувати та забезпечити доступ до точки контакту для здійснення реєстрації вхідної кореспонденції, з можливістю отримання вхідного номера на момент подання вхідної кореспонденції;

5) зберігати документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог законодавства України;

6) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, зазначених у документах, що мають додаватися до заяви про отримання ліцензії. У разі виникнення таких змін протягом

одного місяця з дня їх настання подати до НКРЕКП відповідне повідомлення в письмовій формі;

7) провадити ліцензовану діяльність виключно з використанням засобів провадження господарської діяльності, що зазначені у відомостях про них, які подані до НКРЕКП згідно з вимогами цих Ліцензійних умов;

8) забезпечити якість комерційних послуг, які надаються споживачам, що передбачає вчасне та повне інформування споживача про умови постачання, ціни на природний газ та вартість надаваних послуг, роз'яснення значення актів законодавства, якими регулюються відносини між постачальником і споживачем, ведення точних та прозорих розрахунків із споживачем, докладання всіх можливих зусиль для вирішення спірних питань шляхом досудового врегулювання;

9) у разі планового або позапланового припинення провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити сторону, з якою укладено договір постачання природного газу, у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження;

10) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законом порядку перевірки дотримання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

11) здійснювати постачання природного газу на підставі договорів постачання природного газу, що укладаються зі споживачами, у тому числі побутовими споживачами відповідно до вимог статті 12 Закону України «Про ринок природного газу» та чинних Правил постачання природного газу;

12) здійснювати постачання природного газу за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених законодавством України;

13) виконувати умови (вимоги) чинних Правил постачання природного газу, що затверджуються НКРЕКП, а також договорів постачання природного газу;

14) у разі прийняття НКРЕКП рішення про усунення порушень вимог Ліцензійних умов подати в установлений у рішенні строк до НКРЕКП інформацію про усунення зазначених у такому рішенні порушень із наданням копій підтвердних документів;

15) дотримуватися вимог статті 14 Закону України «Про ринок природного газу» щодо реалізації права споживачів на зміну постачальника та порядку зміни постачальника, встановленого Правилами постачання природного газу;

16) здійснювати постачання природного газу споживачам за умови наявності у споживача договору розподілу природного газу (якщо об'єкт споживача підключений до газорозподільної системи) або договору транспортування природного газу (якщо об'єкт споживача підключений до газотранспортної системи), укладеного в установленому порядку між споживачем та Оператором газорозподільної/газотранспортної системи;

17) вести окремий облік за ліцензованим видом діяльності та затверджувати правила розподілу активів і зобов'язань, доходів та витрат між ліцензованим та іншими видами господарської діяльності;

18) складати звітність, затверджену НКРЕКП, щодо провадження господарської діяльності з постачання природного газу та подавати її до НКРЕКП у встановленому порядку;

19) подавати до НКРЕКП річну фінансову звітність у встановленому законодавством порядку;

20) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються НКРЕКП;

21) виконувати рішення НКРЕКП, прийняті відповідно до порядку розгляду скарг на дії суб'єктів ринку природного газу (крім споживачів) і вирішення спорів між суб'єктами ринку природного газу, що затверджується НКРЕКП;

22) здійснювати розрахунки із оператором газотранспортної системи за надані послуги транспортування у строки та на умовах, визначених договором транспортування природного газу.

2.3. Постачальник природного газу, на якого покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, крім вимог, передбачених пунктом 2.2 цього розділу Ліцензійних умов, повинен також дотримуватися:

вимог статті 11 Закону України «Про ринок природного газу»;

порядку відкриття (закриття) поточних рахунків із спеціальним режимом використання та порядку проведення розрахунків за спожитий природний газ, затверджених Кабінетом Міністрів України;

алгоритму розподілу коштів, затвердженого НКРЕКП;

здійснення розрахунків із оптовим продавцем, на якого покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, у строки та на умовах визначених договором купівлі-продажу природного газу;

здійснення закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі».

2.4. Постачальник природного газу, визначений Кабінетом Міністрів України як постачальник «останньої надії», крім вимог, передбачених пунктом 2.2 цього розділу Ліцензійних умов, повинен також:

дотримуватися вимог статей 12 та 15 Закону України «Про ринок природного газу», Правил постачання природного газу, які визначені для постачальника «останньої надії»;

забезпечити обов'язкову перевірку незалежним аудитором річної фінансової звітності та розмішувати її на своєму веб-сайті у встановленому законом порядку. Вимоги до аудиторських фірм у разі залучення їх до аудиту фінансової звітності або консолідованої звітності мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

2.5. При провадженні господарської діяльності з постачання природного газу ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:

1) мати у власності чи користуванні будівлі та/або приміщення, в яких організовано точки контакту для прийому та обслуговування споживачів;

2) створювати страховий запас природного газу відповідно до чинного законодавства України.

2.6. Ліцензіат зобов'язаний розмішувати на своєму веб-сайті:

1) чинну редакцію Правил постачання природного газу та договір постачання природного газу, який пропонується споживачам;

2) ціни на природний газ, спосіб та умови оплати за використаний природний газ, іншу інформацію, що вимагається чинними нормативно-правовими актами;

3) загальні умови постачання, права та обов'язки постачальника та споживача, зазначення актів законодавства, якими регулюються відносини між постачальником та споживачем, наявні способи досудового вирішення спорів з постачальником, типові договори на постачання природного газу побутовим споживачам (у разі наміру постачати природний газу побутовим споживачам), затверджені НКРЕКП;

4) процедуру вирішення спорів постачальником і контактну інформацію підрозділів ліцензіата, відповідальних за розв'язання спорів (телефони, e-mail, режим роботи, адреса, прізвище, ім'я та по батькові відповідальних працівників тощо);

5) річну звітність у встановленому законодавством порядку.

2.7. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) провадження ліцензованої діяльності здійснюється під керівництвом посадових осіб, які мають ступінь вищої освіти, достатній для успішного виконання професійних обов'язків;

2) ліцензіат (здобувач ліцензії) оформляє трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до вимог Кодексу законів про працю України.

2.8. При провадженні господарської діяльності з постачання природного газу ліцензіат повинен дотримуватися спеціальних вимог щодо недопущення під час провадження ліцензованої діяльності здійснення над суб'єктом господарювання контролю у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

Начальник Управління ліцензування	Ю. Антонюк
	Додаток 1 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання природного газу (пункт 1.4)

ЗАЯВА

про отримання ліцензії з постачання природного газу

	Додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання природного газу (пункт 1.5)
--	---

ВІДОМОСТІ

про засоби провадження господарської діяльності з постачання природного газу

	Додаток 3 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання
--	---

	природного газу (пункт 1.6)
--	--------------------------------

ОПИС
документів, що додаються до заяви